

МЕТОДИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ ОЦІНКИ ФІНАНСОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

©2018 МАККІ Л. М., ГОРОШАНСЬКА О. О.

УДК 658.15.003.12

Маккі Л. М., Горошанська О. О. Методичний інструментарій оцінки фінансового потенціалу підприємства

Мета статті – критичний аналіз існуючого методичного інструментарію оцінки фінансового потенціалу підприємства та розробка пропозицій щодо його вдосконалення. Обґрунтована необхідність розробки методики комплексної оцінки фінансового потенціалу підприємства. Встановлено, що існуючі методичні підходи до оцінки фінансового потенціалу підприємства можна об'єднати у дві групи: оцінка рівня потенціалу на основі використання фінансових показників і вартісна оцінка фінансового потенціалу підприємства. Визначено основні проблеми використання методичного інструментарію оцінки фінансового потенціалу підприємства. Враховуючи структурні компоненти фінансового потенціалу підприємства, запропоновано систему його оціночних індикаторів. Розроблено методику оцінки фінансового потенціалу підприємства, яка, спираючись на метод таксономії, дозволяє визначити слабкі місця у його формуванні.

Ключові слова: фінансовий потенціал, методичний інструментарій, фінансові ресурси, інтегральний показник.

Табл.: 1. **Бібл.:** 9.

Маккі Лейла Мохамедівна – аспірантка кафедри фінансів, аналізу та страхування, Харківський державний університет харчування та торгівлі (вул. Клочківська, 333, Харків, 61051, Україна)

E-mail: leylamak44@gmail.com

Горошанська Олена Олександрівна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, аналізу та страхування, Харківський державний університет харчування та торгівлі (вул. Клочківська, 333, Харків, 61051, Україна)

E-mail: artvdladlit3010@gmail.com

УДК 658.15.003.12

Маккі Л. М., Горошанская Е. А. Методический инструментарий оценки финансового потенциала предприятия

Цель статьи – критический анализ существующего методического инструментария оценки финансового потенциала предприятия и разработка рекомендаций по его совершенствованию. Обоснована необходимость разработки методики комплексной оценки финансового потенциала предприятия. Установлено, что существующие методические подходы к оценке финансового потенциала предприятия можно объединить в две группы: оценка уровня потенциала на основе использования финансовых показателей и стоимостная оценка финансового потенциала предприятия. Определены основные проблемы использования методического инструментария оценки финансового потенциала предприятия. С учетом структурных компонентов финансового потенциала предприятия предложена система его оценочных индикаторов. Разработана методика оценки финансового потенциала предприятия, которая, опираясь на метод таксономии, позволяет определить слабые места в его формировании.

Ключевые слова: финансовый потенциал, методический инструментарий, финансовые ресурсы, интегральный показатель.

Табл.: 1. **Библ.:** 9.

Маккі Лейла Мохаммадовна – аспірантка кафедри фінансов, аналіза та страхування, Харківський державний університет харчування та торгівлі (вул. Клочковская, 333, Харків, 61051, Україна)

E-mail: leylamak44@gmail.com

Горошанская Елена Александровна – кандидат экономических наук, доцент, доцент кафедры финансов, анализа и страхования, Харьковский государственный университет питания и торговли (ул. Клочковская, 333, Харьков, 61051, Украина)

E-mail: artvdladlit3010@gmail.com

UDC 658.15.003.12

Makki L. M., Goroshanskaya E. A. The Methodical Instrumentarium of Estimation of Enterprise's Financial Potential

The article is aimed at a critical analysis of the existing methodical instrumentarium of estimation of financial potential of enterprise and development of recommendations on its improvement. The necessity of development of the methodology of complex estimation of enterprise's financial potential is substantiated. It is determined that existing methodical approaches to estimation of financial potential of enterprise can be combined into two groups: the estimation of level of potential on the basis of use of financial indicators and the cost estimation of enterprise's financial potential. The main problems of using methodical instrumentarium of estimation of financial potential of enterprise are defined. A system of estimation indicators is proposed, considering the structural components of financial potential of enterprise. The methodology of estimation of enterprise's financial potential is developed, allowing, on the basis of the method of taxonomy, to define weak places in its formation.

Keywords: financial potential, methodical instrumentarium, financial resources, integral indicator.

Tbl.: 1. **Bibl.:** 9.

Makki Leyla M. – Postgraduate Student, Department of Finance, Analysis and Insurance, Kharkiv State University of Food Technology and Trade (333 Klochkivska Str., Kharkiv, 61051, Ukraine)

E-mail: leylamak44@gmail.com

Goroshanskaya Elena A. – PhD (Economics), Associate Professor, Associate Professor of the Department of Finance, Analysis and Insurance, Kharkiv State University of Food Technology and Trade (333 Klochkivska Str., Kharkiv, 61051, Ukraine)

E-mail: artvdladlit3010@gmail.com

Можливості підприємства щодо подальшого розвитку, виконання своїх зобов'язань визначаються, перш за все, його фінансовим потенціалом, який свідчить не тільки про наявність достатнього для забезпечення стабільності здійснення господарської діяльності обсягу фінансових ресурсів, але і про якість управління даними ресурсами.

Потужний фінансовий потенціал підприємства фактично гарантує його успішну діяльність на ринку. Рівень фінансового потенціалу виступає важливим

індикатором доцільності здійснення фінансових інвестицій та ризику надання підприємству кредитів. Саме тому дуже важливим є питання підбору інструментарію з метою оцінки фінансового потенціалу підприємства, що сприятиме визначенню внутрішніх та зовнішніх можливостей господарюючого суб'єкта, виявленню прихованих резервів підвищення результативності його діяльності.

Теоретико-методичні та практичні засади оцінки фінансового потенціалу підприємства знайшли

своє відображення в працях багатьох вітчизняних і зарубіжних економістів. Серед них Т. Назарова, Г. Корнійчук, В. Гросул, Т. Колесник, В. Шкроміда, Т. Трусова, І. Саух, А. Сухова, П. Фомін та ін. Їхні дослідження сконцентровано переважно на методах і методичних підходах до вирішення окремих технічних питань такої оцінки. Разом з тим, подальшого уточнення потребує система показників оцінки фінансового потенціалу підприємства, яка є основою визначення його рівня.

Метою статті є критичний аналіз існуючого методичного інструментарію оцінки фінансового потенціалу підприємства та розробка пропозицій щодо його вдосконалення.

Ефективне управління фінансовим потенціалом підприємства неможливе без об'єктивної та якісної його оцінки. Дослідження показали, що представлені в економічній літературі методичні підходи до оцінки фінансового потенціалу підприємства можна об'єднати у дві групи:

1) оцінка рівня потенціалу на основі використання фінансових показників;

2) вартісна оцінка фінансового потенціалу підприємства.

Для цілей оцінки фінансового потенціалу підприємства використовується широке коло прийомів та методів. Застосування кожного з них обумовлене в основному двома обставинами:

1) тим, як інтерпретує автор методики сутність фінансового потенціалу підприємства та проводить його логічну структуризацію, тобто які елементи включає до складу;

2) колом завдань, які стоять перед такою оцінкою.

Так, на думку Г. В. Ситник і Н. Г. Хмельовської, оцінку фінансового потенціалу підприємства слід здійснювати на основі низки відносних показників (коефіцієнтів), які визначаються за кожним з його елементів. Автори виділяють такі елементи, що формують фінансовий потенціал підприємства: 1) потенціал формування власних фінансових ресурсів; 2) потенціал формування позикових фінансових ресурсів; 3) рівень кадрового забезпечення фінансових служб; 4) якість організації системи фінансового менеджменту; 5) якість інформаційної системи фінансового менеджменту; 6) якість системи фінансового аналізу; 7) якість фінансового планування; 8) якість фінансового контролю на підприємстві [1]. Узагальнення отриманих результатів розрахунків пропонується здійснювати шляхом побудови матриці, за якою можна визначити рівень фінансового потенціалу підприємства (високий, середній, задовільний або низький).

На наш погляд, результати такої оцінки будуть доволі неточними, адже лише частина із запропонованих для дослідження коефіцієнтів визначається за даними фінансової звітності, а інші – за результатами спеціальних досліджень. Крім того, викликають

сумніви доцільність та можливість визначення деяких з наведених коефіцієнтів, зокрема: коефіцієнт покриття зібраною інформацією потреб підприємства, швидкість надходження інформації, коефіцієнт охоплення груп показників, швидкість здійснюваного аналізу, частка вчасно виявлених відхилень та ін. Низка наведених у роботі [1] показників взагалі не належать до коефіцієнтів (кількість аналізованих коефіцієнтів, частота оновлення інформаційної бази, абсолютні відхилення прогнозів від фактичних значень, періодичність здійснюваного контролю та ін.).

Більш обґрунтованою є думка В. А. Гросул і Т. С. Колесник, які, виокремлюючи у складі фінансового потенціалу ресурсну складову та фінансові компетенції, пропонують науково-методичний підхід, що поєднує бальний, інтегральний і матричний методи.

Оцінку фінансового потенціалу підприємства науковці пропонують здійснювати в такій послідовності:

1. Обґрунтування та розрахунок індикаторів оцінки фінансового потенціалу підприємства за критеріями наявності фінансових ресурсів та рівня розвитку фінансових компетенцій.

2. Обґрунтування еталонних значень індикаторів оцінки фінансового потенціалу підприємства (максимального та мінімального).

3. Стандартизація індикаторів оцінки фінансового потенціалу підприємства з використанням прийому лінійного масштабування.

4. Переведення стандартизованих показників у бальну систему вимірювання (бальний метод) за 10-бальною шкалою.

5. Визначення інтегральних показників оцінки фінансового потенціалу за встановленими критеріями з використанням адитивної моделі.

6. Позиціонування отриманих інтегральних оцінок у матриці «наявність фінансових ресурсів – рівень розвитку фінансових компетенцій підприємств роздрібної торгівлі» з метою ранжування отриманих оцінок за рівнями фінансового потенціалу (високий, середній, низький) [2, с. 119].

На особливу увагу заслуговує праця вчених [3], які визначають фінансовий потенціал як стосунки, що виникають на підприємстві щодо отримання максимально можливого фінансового результату за умови:

- ✦ наявності власного капіталу, достатнього для виконання умов ліквідності й фінансової стійкості;
- ✦ можливості залучення капіталу в обсязі, необхідному для реалізації ефективних інвестиційних проектів;
- ✦ рентабельності вкладеного капіталу;
- ✦ наявності ефективної системи управління фінансами, що забезпечує прозорість поточного і майбутнього фінансового стану.

Виходячи із сутності даної економічної категорії П. А. Фомін та М. К. Старовойтов пропонують таку послідовність оцінки фінансового потенціалу підприємства:

- ✦ визначення рівня фінансового потенціалу підприємства та його характеристика (високий, середній, низький);
- ✦ оцінка фінансового потенціалу підприємства за фінансовими показниками (експрес-аналіз основних показників, що характеризують ліквідність, платоспроможність і фінансову стійкість підприємства);
- ✦ оцінка фінансового потенціалу підприємства за критерієм «можливість залучення додаткового капіталу» (інвестиційна привабливість підприємства);
- ✦ оцінка фінансового потенціалу підприємства за критерієм «наявність ефективної системи управління фінансами підприємства»;
- ✦ комплексна оцінка фінансового потенціалу підприємства (комплексним методом на основі вагової значимості кожної складової).

На наш погляд, описана методика розрахунку фінансового потенціалу підприємства дає можливість комплексно поглянути на діяльність підприємства, а також виявити резерви нарощування фінансового потенціалу. Проте наведена система фінансових показників, що характеризують фінансовий потенціал підприємства, не містить індикаторів, які відображають рух фінансових потоків.

Для оцінки рівня фінансового потенціалу запобігання неплатоспроможності підприємств С. А. Пустовгар [4, с. 117] у рамках штучно виділених груп показників за компонентними складовими фінансового потенціалу підприємства (наявність фінансових ресурсів, можливість їх мобілізації, а також ефективність розподілу та використання) визначає показники-репрезентанти, що більш повно описують фінансовий потенціал підприємства. Для визначення рівня фінансового потенціалу підприємства науковець використовує кластерний аналіз.

Значно відрізняються від розглянутих методичних підходів до оцінки фінансового потенціалу підприємства пропозиції науковців [5; 6], які є прихильниками вартісної оцінки його величини.

Так, О. А. Николаєвська, враховуючи виділені нею складові фінансового потенціалу підприємства, оцінку його вартості пропонує проводити в такій послідовності: 1) оцінка наднормативного чистого оборотного капіталу; 2) оцінка наднормативного чистого довгострокового капіталу; 3) оцінка резерву позикової спроможності [5]. Сукупна величина фінансового потенціалу підприємства розраховується простим підсумовуванням складових компонентів.

Група науковців [6, с. 108], розглядаючи фінансовий потенціал як прихований внутрішній резерв фінансових ресурсів, який забезпечує інерційність

саморозвитку, самозбереження і самостійкості самої фінансової системи підприємства, пропонує визначити його абсолютну величину додаванням величин запасу фінансової міцності, фінансового потенціалу, створюваного в результаті формування пасивного капіталу, і фінансового потенціалу, створюваного в результаті використання капіталу.

Отже, можна виділити основні проблеми оцінки фінансового потенціалу підприємства:

1. Наявність різних точок зору науковців щодо одиниць виміру фінансового потенціалу підприємства.

2. Відсутність єдиного підходу до системи показників оцінки фінансового потенціалу підприємства. Різні автори пропонують використовувати абсолютні, відносні, інтегральні показники. Під час розробки системи показників дослідники переважно схиляються до вибору традиційних показників фінансового стану підприємства, згрупованих за напрямками: структура та динаміка капіталу, фінансова стійкість, платоспроможність, ділова активність та рентабельність.

3. Діючі нормативні документи з питань оцінки фінансового стану, які визначають порядок розрахунку фінансових коефіцієнтів, не враховують змін, що відбулися у формах фінансової звітності підприємств.

4. Відсутність методики оцінки фінансового потенціалу підприємства, яка враховувала б увесь спектр якісних та кількісних чинників, що впливають на рівень фінансового потенціалу та варіюють залежно від галузі, виду діяльності, форми власності підприємства, тривалості фінансового та операційного циклів тощо.

Розв'язанню зазначених проблем певною мірою сприятиме запропонована нами система показників оцінки фінансового потенціалу підприємства, яка охоплює комплексне дослідження його складових (табл. 1). При цьому під фінансовим потенціалом підприємства пропонується розуміти його можливість акумулювати фінансові ресурси, обсяг і структура яких забезпечать подальший розвиток, посилення фінансової безпеки та підвищення ринкової вартості підприємства.

Вважаємо, що фінансовий потенціал підприємства формують:

- ✦ ресурсна складова, яка оцінюється за показниками наявності фінансових ресурсів, їх руху та джерел формування;
- ✦ можливості щодо додаткового залучення фінансових ресурсів із зовнішніх джерел, які оцінюються за показниками інвестиційної привабливості, кредитоспроможності, ділової активності та платоспроможності підприємства;
- ✦ внутрішні резерви нарощування фінансового потенціалу, які пов'язані з ефективністю використання матеріальних і трудових ресурсів підприємства.

Система показників оцінки фінансового потенціалу підприємства

Складова фінансового потенціалу	Показник
1. Фінансові ресурси	1) Показники наявності фінансових ресурсів: – обсяг наявних фінансових ресурсів; – нерозподілений прибуток. 2) Показники руху фінансових ресурсів: – коефіцієнт співвідношення вхідного та вихідного фінансових потоків; – коефіцієнт рівномірності вхідного фінансового потоку; – коефіцієнт співвідношення доходів та зовнішніх надходжень. 3) Показники джерел формування фінансових ресурсів: – коефіцієнт автономії; – коефіцієнт залежності від банківського кредитування; – коефіцієнт маневреності власного капіталу; – коефіцієнт забезпеченості власним оборотним капіталом. 4) Показники розміщення фінансових ресурсів в активи: – частка активної частини основних засобів; – частка простроченої дебіторської заборгованості; – індекс постійного активу
2. Можливості щодо додаткового залучення фінансових ресурсів	1) Показники кредитоспроможності: – рентабельність капіталу; – рентабельність позикового капіталу; – коефіцієнт забезпечення кредитів. 2) Показники інвестиційної привабливості: – дохід на акцію; – рентабельність інвестицій; – коефіцієнт дивідендних виплат; – рентабельність власного капіталу. 3) Показники платоспроможності: – загальний коефіцієнт покриття; – проміжний коефіцієнт покриття; – коефіцієнт абсолютної ліквідності. 4) Показники ділової активності: – коефіцієнт оборотності оборотних активів; – коефіцієнт оборотності капіталу; – коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості; – коефіцієнт оборотності запасів
3. Внутрішні резерви нарощування фінансових ресурсів	1) Показники витратності діяльності: – рівень витрат операційної діяльності; – рівень фінансових витрат. 2) Показники ефективності використання матеріальних і трудових ресурсів: – продуктивність праці; – фондівіддача; – швидкість обертання товарних запасів

Формуючи систему показників, які можуть використовуватись як оціночні індикатори фінансового потенціалу, ми намагалися розмежувати оцінку фінансового стану підприємства та оцінку його фінансового потенціалу, які відрізняються часовою спрямованістю результатів. Оцінка фінансового стану має надати характеристику фінансовій діяльності підприємства з позицій досягнутих результатів на дату оцінки. Оцінка фінансового потенціалу має виявити наявні та латентні фінансові можливості, які забезпечать майбутні результати. [2, с. 70].

Особливості запропонованої системи оціночних індикаторів фінансового потенціалу підприємства полягають у такому:

- ✦ до її складу увійшли не лише показники, що характеризують обсяг наявних фінансових ресурсів, а й показники, які визначають спроможність їх генерувати в майбутньому;
- ✦ за кожним з показників можна визначити його вплив (позитивний чи негативний) на фінансовий потенціал підприємства;

- ✦ розрахунок показників здійснюється за даними звітності підприємства;
- ✦ система показників забезпечує високу якість та надійність інформації, її неперервність, можливість динамічних і просторових порівнянь, а також однозначність інтерпретації [7, с. 6].

Дослідження показали, що для комплексної оцінки фінансового потенціалу підприємства можуть бути використані адитивні, мультиплікативні та рейтингові моделі [2, с. 120; 8, с. 115]. Враховуючи, що наведені показники оцінки фінансового потенціалу підприємства мають різні одиниці виміру, узагальнення даних пропонується здійснювати в такій послідовності:

1. Формування переліку показників.
2. Інтегральна оцінка кожної складової фінансового потенціалу підприємства методом таксономії.
3. Розрахунок інтегрального показника оцінки фінансового потенціалу як середньої арифметичної з інтегральних оцінок кожної його складової.
4. Визначення рівня фінансового потенціалу (низький, середній, високий) на основі методу «золотого перетину».

Алгоритм таксономічного аналізу детально розглянутий нами у роботі [9, с. 112–115]. Істотною перевагою такого аналізу є використання для розрахунків не суб'єктивних експертних оцінок, а фактичних даних, які містяться у звітності підприємства. Виокремлення інтегральної оцінки кожної складової фінансового потенціалу підприємства пов'язане з необхідністю виявлення слабких місць у його формуванні. Для визначення рівня фінансового потенціалу підприємства запропоновано використання шкали, яка розроблена з урахуванням закону Фібоначчі або на основі методу «золотого перетину», згідно з яким усі зміни відбуваються на рівні 38,2% та 61,8%.

Вважаємо, що запропонована методика може бути використана як для внутрішньої оцінки розвитку фінансового потенціалу підприємства, так і для порівняльного аналізу з підприємством-еталоном чи найближчим конкурентом.

ВИСНОВКИ

Якість розробки стратегії розвитку підприємства, прийняття управлінських рішень залежить від об'єктивності уявлення про можливості підприємства своєчасно і в повному обсязі фінансувати реалізацію цілей і виконання завдань у всіх сферах діяльності. Це обумовлює необхідність розробки методики комплексної оцінки фінансового потенціалу підприємства. Встановлено, що існуючі методичні підходи до оцінки фінансового потенціалу підприємства можна об'єднати у дві групи: оцінка рівня потенціалу на основі використання фінансових показників і вартіс-

на оцінка фінансового потенціалу підприємства. Визначивши основні проблеми методичного інструментарію оцінки фінансового потенціалу підприємства, розроблено систему його оціночних індикаторів. Для комплексної оцінки фінансового потенціалу підприємства запропоновано використання методу таксономії. Подальші дослідження проблеми оцінки фінансового потенціалу доцільно зосередити на розробці методики, яка враховувала б чинники зовнішнього впливу на фінансовий потенціал підприємства. ■

ЛІТЕРАТУРА

1. Ситник Г. В., Хмельовська Н. Г. Методичні підходи до оцінки фінансового потенціалу підприємства. URL: <http://www.sworld.com.ua/konfer21/953.htm>
2. Гросул В. А., Колеснік Т. С. Формування фінансової стратегії підприємств роздрібною торгівлі : монографія. Харків : ХДУХТ, 2015. 239 с.
3. Фомин П. А., Старовойтов М. К. Особенности оценки производственного и финансового потенциала промышленных предприятий. URL: http://www.cfin.ru/management/manufact/manufact_potential.shtml
4. Пустовгар С. А. Теоретико-методичне забезпечення діагностики неплатоспроможності підприємств : дис. ... канд. екон. наук, спец. : 08.00.08. Харків, 2017. 292 с.
5. Николаевская О. А. Оценка финансового потенциала промышленного предприятия. *Управление экономическими системами*. 2013. № 52 (4). URL: <http://uecs.ru/uecs52-522013/item/2092-2013-04-16-06-06-18>
6. Сухова Л. Ф., Крюкова И. В., Боцюн И. Б. Анализ о оценок финансового потенциала предприятия: инновационный подход. *Вестник Белгородского университета кооперации, экономики и права*. 2016. № 2. С. 106–116.
7. Корнійчук Г. В. Методологічні аспекти оцінки фінансового потенціалу агроформувань. *Агросвіт*. 2016. № 19. С. 3–8.
8. Крутова А. Проблеми аналізу економічної ефективності електронної комерції. *Вісник Київського національного торговельно-економічного університету*. 2011. № 5. С. 107–119.
9. Ділова активність підприємства: сутність та методика аналізу : монографія / Кащенко Н. Б., Горошанська О. О., Польова Т. В. та ін. Харків : Видавництво Іванченко І. С., 2016. 196 с.

REFERENCES

- Fomin, P. A., and Starovoytov, M. K. "Osobennosti otsenki proizvodstvennogo i finansovogo potentsiala promyshlennykh predpriyatii" [Features of an estimation of industrial and financial potential of the industrial enterprises]. http://www.cfin.ru/management/manufact/manufact_potential.shtml
- Hrosul, V. A., and Koliesnik, T. S. *Formuvannia finansovoi stratehii pidpriemstv rozdrubnoi torhivli* [Formation of financial strategy of retail enterprises]. Kharkiv: KhDUKHT, 2015.
- Kashchena, N. B. et al. *Dilova aktyvnist pidpriemstva: sutnist ta metodyka analizu* [Business activity of the enterprise: the essence and methods of analysis]. Kharkiv: Vydavnytstvo Ivanchenko I. S., 2016.

Korniichuk, H. V. "Metodolohichni aspekty otsinky finansovoho potentsialu ahroformuvan" [Methodological aspects of evaluation of financial potential of agroformations]. *Ahrosvit*, no. 19 (2016): 3-8.

Krutova, A. "Problemy analizu ekonomichnoi efektyvnosti elektronnoi komertsii" [Problems of analysis of economic efficiency of e-commerce]. *Visnyk Kyivskoho natsionalnoho torhovelno-ekonomichnoho universytetu*, no. 5 (2011): 107-119.

Nikolayevskaya, O. A. "Otsenka finansovogo potentsiala promyshlennogo predpriyatiya" [Assessment of the financial potential of an industrial enterprise]. *Upravleniye ekonomicheskimi sistemami*. 2013. <http://uecs.ru/uecs52-522013/item/2092-2013-04-16-06-06-18>

Pustovhar, S. A. "Teoretyko-metodychne zabezpechennia diahnostyky neplatospromozhnosti pidpriemstv" [Theoretical and methodological provision of the insolvency of enterprises]: *dys. ... kand. ekon. nauk, spets.* : 08.00.08, 2017.

Sukhova, L. F., Kryukova, I. V., and Botsyun, I. B. "Analiz i otsenka finansovogo potentsiala predpriyatiya: innovatsionnyy podkhod" [Analysis and assessment of the financial potential of the enterprise: an innovative approach]. *Vestnik Belgorodskogo universiteta kooperatsii, ekonomiki i prava*, no. 2 (2016): 106-116.

Sytnyk, H. V., and Khmelyovska, N. H. "Metodychni pidkhody do otsinky finansovoho potentsialu pidpriemstva" [Methodological approaches to the assessment of the financial potential of the enterprise]. <http://www.sworld.com.ua/konfer21/953.htm>

УДК 657.6

ІНСТИТУЦІЙНИЙ СТАТУС ЛОМБАРДІВ ТА ЙОГО ВПЛИВ НА АУДИТ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

©2018 ПАРХОМЕНКО Є. Ю.

УДК 657.6

Пархоменко Є. Ю. Інституційний статус ломбардів та його вплив на аудит фінансової звітності

Стаття присвячена визначенню інституційного статусу ломбардів, дослідженню тенденцій розвитку ломбардів як суб'єктів ринку фінансових послуг, обґрунтуванню впливу особливостей діяльності ломбардів на аудит фінансової звітності. На основі розгляду сутності поняття «ломбард» встановлено економічний зміст даного терміна та запропоновано його авторське визначення. За результатами аналізу стану та динаміки діяльності ломбардів на фінансовому ринку доведено, що зростання кількості ломбардів та значна динаміка збільшення доходів їх діяльності пояснюється посиленням потреби населення в отриманні незначних короткострокових кредитів, а також збільшенням кількості учасників ринку ломбардних послуг. На основі вивчення особливостей діяльності ломбардів визначено ключові фактори, що впливають на аудит фінансової звітності ломбардів як механізму підтвердження достовірності наданої інформації зацікавленим користувачам. Доведено, що врахування впливу систематизованих факторів сприятиме вдосконаленню організаційно-методичних засад здійснення аудиту річної фінансової звітності ломбардів.

Ключові слова: ломбард, ринок фінансових послуг, аудит, фінансова звітність, нормативне регулювання, фінансовий кредит.

Рис.: 2. **Табл.:** 1. **Бібл.:** 13.

Пархоменко Євген Юрійович – аспірант, Національна академія статистики, обліку та аудиту (вул. Підгірна, 1, Київ, 04107, Україна)
E-mail: ev.parhomenko5000qq@gmail.com

УДК 657.6

Пархоменко Е. Ю. Институциональный статус ломбардов и его влияние на аудит финансовой отчетности

Статья посвящена определению институционального статуса ломбардов, исследованию тенденций развития ломбардов как субъектов рынка финансовых услуг, обоснованию влияния особенностей деятельности ломбардов на аудит финансовой отчетности. На основании рассмотрения сущности понятия «ломбард» определено экономическое содержание данного термина и предложено его авторское определение. По результатам анализа состояния и динамики деятельности ломбардов на финансовом рынке доказано, что рост количества ломбардов и значительная динамика увеличения доходов их деятельности объясняется усилением потребности населения в получении незначительных краткосрочных кредитов, а также увеличением количества участников рынка ломбардных услуг. На основании изучения особенностей деятельности ломбардов определены ключевые факторы, влияющие на аудит финансовой отчетности ломбардов как механизма подтверждения достоверности предоставленной информации заинтересованным пользователям. Доказано, что учет влияния систематизированных факторов будет способствовать совершенствованию организационно-методических основ осуществления аудита годовой финансовой отчетности ломбардов.

Ключевые слова: ломбард, рынок финансовых услуг, аудит, финансовая отчетность, нормативное регулирование, финансовый кредит.

Рис.: 2. **Табл.:** 1. **Библ.:** 13.

Пархоменко Евгений Юрьевич – аспирант, Национальная академия статистики, учета и аудита (ул. Подгорная, 1, Киев, 04107, Украина)
E-mail: ev.parhomenko5000qq@gmail.com

UDC 657.6

Parkhomenko E. Yu. The Institutional Status of Pawnshops and Its Impact on the Audit of Financial Reporting

The article is concerned with definition of the institutional status of pawnshops, research on the development tendencies of pawnshops as actors of the market of financial services, substantiation of influence of peculiarities of pawnshops' activity on the audit of financial statements. Based on the examination of the essence of the concept of «pawnshop», the economic content of the term is defined and an author's own definition is proposed. According to the results of an analysis of the status and dynamics of pawnshops' activity in the financial market, it is noted that the increase in the number of pawnshops and significant dynamics of income growth from their activities can be explained by the increase of the population's demand in small-size short-term loans, as well as the increase in the number of participants in the pawnshop services market. On the basis of studying the peculiarities of pawnshops' activity, the key factors influencing the audit of financial statements of pawnshops as a mechanism to confirm the reliability of the information provided to interested users are defined. It is proved that consideration of influence of systematized factors will facilitate to improvement of organizational-methodical foundations of audit of the annual financial statements of pawnshops.

Keywords: pawnshop, financial services market, audit, financial reporting, regulations, financial credit.

Fig.: 2. **Tbl.:** 1. **Bibl.:** 13.

Parkhomenko Evgeniy Yu. – Postgraduate Student, The National Academy of Statistics, Accounting and Auditing (1 Pidhirna Str., Kyiv, 04107, Ukraine)
E-mail: ev.parhomenko5000qq@gmail.com